

Una modesta proposició*

Gabriel Abend

NEW YORK UNIVERSITY, UNIVERSITÄT LUZERN I MAX-WEBER-KOLLEG

abend@nyu.edu

«I LIQUE ROC», O UNA MODESTA PROPOSICIÓ PER A LES CIÈNCIES SOCIALS ORIENTALS.

Pel professor John Whitelocke
Universitat d'Auchmuty
Especial per a *Razones y Personas*

«I speak English / I lique roc /
I've never learned another language»

LEO MASLIAH, «I lique roc»

<https://www.youtube.com/watch?v=33QCSSiFFKk>

«Estaba pensando sobre viviendo
con mi sister en New Jersey»

PIXIES, «Vamos»

<https://www.youtube.com/watch?v=WIFj0k1Dozq>

I

«Els límits del meu llenguatge són els límits del meu món» (Wittgenstein, *Tractatus* 5.6).

L'idioma de la ciència avui és l'anglès.

La seua hegemonia és indubtable.

És indubtable en les ciències naturals des de fa temps, però ara també ho és en les ciències socials.

És indubtable en la macroeconomia i la demografia des de fa temps, però també ho és en la teoria política, la política comparada, la sociologia històrica i la sociologia de la cultura.

Les revistes científiques més prestigioses són en anglès.

Les revistes, els col·loquis i les conferències «internacionals» són en anglès.

Publicar en anglès està millor vist que publicar en mandarí, persa o alemany.

Els organismes que avaluen els acadèmics xinesos, iranians i alemanys incentiven les publicacions en anglès.

Els camps científics no són locals sinó mundials o «globals», tots juguen al mateix joc, i a aquest joc es juga en anglès.

II

Hem de celebrar aquesta tendència o lamentar-se'n?

Promoure-la o combatre-la?

* Aquest text, d'intenció humorística, fou publicat prèviament en el blog uruguaià *Razones y personas* (<http://www.razonesypersonas.com/2017/06/i-lique-roc-o-una-modesta-proposicion.html>). L'autor ha donat amablement el seu permís per a reproduir-lo en aquest monogràfic de la revista *Debats*.

El dilema i el debat no són nous.

Molt s'ha escrit sobre l'imperialisme i el nacionalisme lingüístics, i la relació que tenen amb el colonialisme, la construcció d'identitats nacionals i regionals, i les polítiques públiques en països plurilingües.

Molt s'ha escrit sobre l'anglès en particular i la investigació científica en particular.

Què cal fer.

Persa o anglès.

Espanyol o anglès.

(Ariel o Caliban?)

El dilema i el debat no són nous, però és indubtable qui té raó: hem de celebrar i promoure l'ús de l'anglès en les ciències socials a la Xina, l'Iran, Alemanya i també a l'Uruguai.

I a qualsevol país que no haja tingut la precaució d'adoptar l'anglès com a llengua oficial.

III

Hi ha diversos arguments en contra d'aquesta tendència idiomàtica, en contra de l'hegemonia de

l'anglès, però seria fàcil demostrar que són fal·laços i antiquats.

Per exemple, s'argumenta, erròniament, que els idiomes estan associats amb perspectives ontològiques, és a dir, l'idioma afecta què pot haver-hi al món.

Que els idiomes estan associats amb perspectives epistemològiques, això és, l'idioma afecta com es pot pensar el món i entendre'l.

Que els idiomes no són mitjans neutrals de comunicació, sinó que reflecteixen i expressen tradicions culturals.

Hi ha coses que el mandarí, el persa i l'alemany ens podrien dir, però que l'anglès no permet expressar.

Que l'idioma únic porta a l'homogeneïtzació del pensament, tant l'anglès contemporani com el llatí medieval.

I que l'anglès és una imposició de l'imperialisme ianqui.

Tant en la ciència com en l'educació, les relacions internacionals, el periodisme, l'art, la música i el cinema.

I malgrat que potser no sempre és un imperialisme deliberadament i estratègicament instrumentat pels poders dominants, les conseqüències són les mateixes: una situació de desigualtat, dependència i subordinació.

L'hegemonia de l'anglès mostra la desigualtat entre el centre i la perifèria, però també la reproduïx i la incrementa: els recursos materials i simbòlics es queden al món anglosaxó, en les seues institucions i universitats.

Tots aquests arguments són tan fal·laços i antiquats que no paga la pena perdre el temps refutant-los.

Però seria fàcil fer-ho.

IV

Hi ha diversos arguments a favor d'aquesta tendència idiomàtica, a favor de l'hegemonia de l'anglès, i seria fàcil demostrar que són vàlids i decisius.

Per exemple, s'argumenta, encertadament, que és inútil resistir el que és irresistible.

La «internacionalització» de la ciència en general i de les ciències socials en particular són forces mundials, que no es poden evitar, encara menys frenar, des de Montevideo.

Ens agrada o no, són una conseqüència natural de la «globalització».

L'anglès ha estat la llengua que millor ha servit per a aquest procés, tant en l'esfera acadèmica com en les esferes de la tecnologia, la informació i Internet.

Un altre argument és que ara podem aprendre dels treballs dels científics xinesos, iranians i alemanys.

Podem llegir investigacions sobre les realitats polítiques, socials i econòmiques d'aquests països.

Si escriviren en mandarí, persa i alemany, no entendríem un borrall.

I fins i tot podem col·laborar amb ells.

Fer investigacions i escriure articles junts; anar a les seues conferències.

I això, al seu torn, fomenta els valors acadèmics més importants: la «productivitat», la «interdisciplinarietat» i fins i tot la «reproductibilitat».

Lluny de reproduir les desigualtats epistèmiques i incrementar-les, l'anglès ha permès que les idees hi circulen lliurement, en un camp o mercat mundial.

En aquest mercat mundial les millors idees, arguments i investigacions científiques triomfen, sense importar de quin país provenen.

V

Tenint en compte que és clar qui té la raó, em permet fer una modesta proposició o proposta per a les ciències socials orientals, que riu-te'n de Jonathan Swift.

Comprén quatre àrees.

Primer: propose que les instàncies avaluadores de la investigació científica a l'Uruguai, així com els concursos, les beques i els premis, no tinguen mai més en compte les publicacions en espanyol.

D'ara endavant, únicament es consideraran els articles en revistes concebudes en llengua anglesa.

VI

Segon: propose que les revistes uruguaianes (com *Revista Uruguaya de Ciencia Política*; *Revista de Ciencias Sociales*; *Cuadernos del CLAEH*; *Revista Uruguaya de Historia Económica*, o *Psicología, Conocimiento y Sociedad*), que ja tradueixen els títols i resums dels seus articles, comencen a publicar-se íntegrament en anglès.

Cal, també, adaptar-ne els títols als nous temps: *Uruguayan Political Science Review (UPSR)*, *Notebooks of CLAEH*, i així totes.

Em diran que algun autor pot no haver tingut la sort d'estudiar la llengua anglesa des de la infància, de manera que no ha arribat a dominar-la perfectament (o pitjor, pot haver perdut el temps estudiant francès, italià o llatí).

Cap problema: n'hi ha prou amb fer servir el traductor de Google.

VII

Tercer: propose que a les universitats uruguaianes tots els cursos es dicten en anglès, i que les bibliografies siguin exclusivament en anglès.

Em diran que la majoria dels treballs sobre societat, política i història uruguaianes mai s'han traduït a l'anglès.

Com es faria per estudiar *Batlle, los estancieros y el Imperio Británico; Uruguay, ¿una sociedad amortiguadora?; Lógica viva, o Etapas de la inteligencia uruguaya?*

Cap problema: n'hi ha prou amb fer servir el traductor de Google.

Em diran, llavors, que el traductor de Google ignora els aspectes estilístics i estètics de l'escriptura.

Que molts científics socials també els ignoren, ja que dedicar-s'hi repercutiria en una productivitat menor. (Les revistes són estilísticament més seques que la moixama i més avorrides que una ostra.)

Que molts articles en les revistes «internacionals» no estan escrits en anglès, sinó més aviat en una mena d'«anglès» (Shakespeare, Jane Austen, Borges i Goffman es remouen a les tombes).

Hi responc que qui vulga textos bells, elegants, creatius, ben cuidats, estèticament interessants no hauria de cercar-los en les ciències socials, ni en anglès ni en espanyol ni en persa.

Per a això hi ha la literatura.

VIII

Quart: propose que aquest blog (!), *Razones y Personas*, es comence a escriure en anglès.

D'aquesta manera assoliria la «visibilitat» que mereix i que l'espanyol li impedeix assolir.

Sens dubte, el seu trànsit i la seua anàlisi web millorarien, l'algoritme de Google el mostraria abans en els seus resultats de cerca i pujaria en el rànquing mundial de blogs.

A més, l'esperit anglosaxó d'aquest blog es nota ja en el nom amb què fou batejat: *Reasons and Persons* és un llibre del filòsof Derek Parfit, mort recentment. (cf. «Sobre este espacio»).

Long live *Reasons and Persons*!

IX

La meua modesta proposta comportaria innumerables beneficis.

Per exemple, les universitats prepararien millor els seus estudiants per a un mercat laboral global, en el qual dominar l'anglès és imprescindible.

I quina és la funció de les universitats sinó la de preparar els seus estudiants per al mercat laboral?

Un altre benefici n'és el següent.

Les revistes de ciències socials anglosaxones i «internacionals» accepten molts pocs articles sobre l'Uruguai.

És molt més difícil publicar una investigació sobre la realitat uruguaiana que una sobre la realitat estatunidenca o britànica.

Es necessita una justificació metodològica i epistemològica especial: per què s'ha d'investigar el «cas» uruguaià?

Per tant, els científics socials orientals es troben en desavantatge.

Tenen menys possibilitats d'accedir al reconeixement, l'estatus i els béns simbòlics i materials que només les publicacions en anglès podrien atorgar-los.

Però si les revistes uruguaianes abandonaren l'espanyol i adoptaren l'anglès, el problema desapareixeria *ipso facto*.

Al cap i a la fi, «sobre allò de què no es pot parlar, hom ha de callar» (Wittgenstein, *Tractatus* 7)

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Alatas, S. F. (2003). Academic Dependency and the Global Division of Labour in the Social Sciences. *Current Sociology*, 51, 599-613.
- Bourdieu, P. (2001). *Langage et pouvoir symbolique*. París: Seuil.
- Hagège, C. (2012). *Contre la pensée unique*. París: Odile Jacob.
- Keim, W. (2010). Pour un modèle centre-périphérie dans les sciences sociales. *Revue d'anthropologie des connaissances*, 4, 570-598.
- Keim, W. (2008). *Vermessene Disziplin: Zum konterhegemonialen Potential afrikanischer und lateinamerikanischer Soziologien*. Bielefeld: Transcript.
- Phillipson, R. (1992). *Linguistic Imperialism*. Oxford: Oxford University Press.
- Rodríguez Medina, L. (2014). *Centers and Peripheries in Knowledge Production*. Nova York i Londres: Routledge.
- Swift, J. (1729). *A Modest Proposal for Preventing the Children of Poor People from Being a Burthen to their Parents, or the Country, and for Making them Beneficial to the Publick*. Dublín: Sarah Harding.
- Wittgenstein, L. (1921). Logisch-Philosophische Abhandlung. *Annalen der Naturphilosophie*, XIV(3/4), 185-262.

NOTA BIOGRÀFICA

Gabriel Abend és Professor of Sociology a la Universität Luzern (Suïssa) després d'una trajectòria vinculada, entre altres institucions, a la New York University. Entre les seues obres, destaca el llibre *The Moral Background: An Inquiry into the History of Business Ethics* (Princeton University Press, 2014).

